

ERGENLİKTE SOSYAL MEDYA KULLANIMI

ÜMRANİYE REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

İNTERNET KULLANIMI

Ne amaçla kullanıyoruz?

- Oyun oynama
- Gazete okuma
- Facebook- twitter- instagram vs
- Hava- yol durumu
- Şarkı- film- dizi
- Yemek- örgü tarifi
- Görüntülü konuşma- skype vs
- Ödev, araştırma, proje
- İş için- dosya gönderme vs.

Dolayısıyla bilgisayar teknolojisi, çocuk ve ergenlere;

- ▶ Eğitim,
- ▶ Eğlence - sosyal iletişim,
- ▶ Gelişimlerinin desteklenmesi anlamında vazgeçilemez olanaklar sunmaktadır.

İNTERNET KULLANIMI

- ▶ İnternette en olumlu etkilenenler: GENÇLER
- ▶ İnternette en olumsuz etkilenenler: GENÇLER

Çünkü çocuklarımız, ergenlik döneminde henüz hareketlerinin hukuki, sosyal, toplumsal, bireysel sonuçlarını öngöremeyebilirler.

→ **Mağdur olabilir / Mağdur edebilirler !**

Ergenlerin temel özellikleri

- ▶ Merak etmek ve denemek
- ▶ Yansız olamama ve doğru karar verme becerisinde eksiklikler
- ▶ O anı yaşama isteği
- ▶ Risk alma
- ▶ Otoriteye karşı çıkma

→ Yeni bir risk ve tehlike alanı da İNTERNET olabilir mi?

Ergenler Neden Risk Altında?

- ▶ Gerçek dünyada olduğu gibi siber dünyada da riskler vardır
- ▶ Çocuk ve ergenlerin kişilik gelişimi tamamlanmamıştır
- ▶ İnternet gerçekten harika bir araçtır ancak kullanım kurallarının düzenlenmesine gereksinim vardır
- ▶ 12-17 yaş grubundaki ergenler, internet ortamında riske ve cinsel istismara en açık gruptur
- ▶ Çocuk ve ergenlerin internette güvenliğinin sağlanmasında en önemli görev ebeveynlere ve eğitim kurumlarına düşmektedir

Türkiye'de İnternet Kullanımı

Türkiye'de 36.5 milyon kişi internet kullanıyor
Dünyada 15. sıradayız

32 milyon kayıtlı Facebook kullanıcısıyla
dünyada 7., Avrupa'da 1.yiz

- Türkiye'de okul çağındaki öğrencilerin (6-14 yaş) %65'inin evinde bilgisayarı var.
- Öğrencilerin %30'u her gün en az 1 saat ders yapma dışı amaçlarla bilgisayar kullanıyor.

Avrupa'da İnternet Kullanımı

- ▶ Avrupa da internete ulaşabilen 9-16 yaş çocukların %60'ının kendi *sosyal network profili var*.
- ▶ Avrupa'daki 9-16 yaş arası çocukların %93 ü en az haftada bir kez internete giriyor.
- ▶ Facebook: Dünyada 955 milyon kullanıcı
- ▶ Youtube: Dünyada 307 milyon kullanıcı
- ▶ Bunların yüzde 1'i kötü niyetli ise ?

Gerçek Dünya - Siber Dünya

- ▶ Kişisel bilgiler, gerçek dünyada gizlidir.
- ▶ Tanınmayan birine adres, telefon verilmez, sohbet edilmez vs
- ▶ Sosyal paylaşım sitelerinde ise tanışma ve bilgi paylaşımı çok açık ve hızlı...
- ▶ Gençlerin facebook arkadaşlarının bir kısmı, gerçek hayatta hiç tanımadığı- görüşmediği kişiler
- ▶ Popülerite aracı. “Ne kadar çok arkadaşı / takipçisi var ?”
- ▶ Yeni veya heyecanlı bir şey gördüğünde, tadını çıkarma değil, paylaşma !!!
- ▶ Söylenti / dedikodu / kavga ...

Sosyal Paylaşım Siteleri

- Facebook'a her gün 250 milyon yeni fotoğraf yükleniyor.

Sosyal Paylaşım Siteleri

- ▶ Ergenler her zaman bir araya gelme, gruplaşma ve kamplaşma eğilimindedirler
- ▶ Sosyal Paylaşım Siteleri, daha önceki ergenlerin bir arada dışarıya çıkmasına benzetilebilir (Muri, 2009)
- ▶ Eskiden yakın çevrelerinde, parklarda ve alışveriş merkezlerinde yaptıklarını bugün SPS'lerinde yapmaktadırlar.

Sosyal Paylaşım Siteleri

- ▶ Bir arkadaşları hakkında hoş gitmeyecek sözler yazıp, internet aracılığıyla dağıtabilirler
- ▶ Arkadaşları için onların haberi olmaksızın hoşlanmayacakları bir profil yaratabilir
- ▶ Arkadaşlarının izni olmadan onların kişisel bilgilerini paylaşabilirler
- ▶ Arkadaşlarını internet ortamında diğer arkadaşlarıyla birlikte yürüttükleri etkinliklerin dışında tutabilirler
- ▶ **Akran istismarı**
- ▶ **Cinsel istismar**
- ▶ **Çocuk pornografisi**

Oğlum, yeter artık
facebook dışında da
bir dünya var.

Vallaha mı
link yollasana!

Zararlı içerik nedir ?

- ▶ Cinsel içerikli görüntüler
- ▶ Şiddet
- ▶ Yüksek riskli davranışlar
(yeme bozuklukları,
intihar,
madde kullanımı)

Cinsel İçerik

- ▶ Ergenlerin %20 si pornografik sitelere giriyor
- ▶ Pornografik materyalin sık kullanılması (> 3 kere/hafta) ergenlerin psikososyal gelişimini etkiler
- ▶ Bu alanda da çok sayıda araştırma bulunmamakla birlikte elde edilen sonuçlar internette pornografiye maruz kalan ergenlerin:
  - ▶ Daha erken yaşta cinsel ilişkiye girdiklerini ya da girme eğiliminde olduklarını göstermiştir.
  - ▶ Psikoseksüel gelişimlerini tamamlamamış ergenler “normal cinsel davranışların” pornografik görüntülerde gördükleri gibi olduğunu düşünebilirler

Şiddet ve Riskli Davranışlar

- ▶ Kavga, hayvanlara yapılan eziyet görüntüleri, madde kullanımını özendiren görüntüler, intihara teşvik eden görüntüler, sıfır beden / aşırı makyaj / abartılı kıyafetler / yaşının üzerinde davranışları özendiren programlar
- ▶ Facebook gibi paylaşım sitelerinde paylaşılan fotoğraflar, hep tatil, yemek, hediye, gezi gibi «mutlu hayat» süsü veren fotoğraflar. Bunları yapamayan / yaşayamayan çocuklar ...???

Yasaklayalım mı ?

Yasak koymak çözüm de değil, mümkün de değil.

AMA

**Günlük önerilen ekran başında kalma
süresi**

İki saat (2 saat)

İnternet Bağımlılığı

1. Giderek daha fazla süre internette kalmak
2. Hiperaktivite ve üzüntü gibi duygularla baş edememek
3. Planladığından daha uzun süre internette kalmak
4. İnternet kullanımını yüzünden bir ilişkiyi ya da olanağı kaçırma riski
5. Kullanım süresini uzatabilmek için yalan söylemek
6. İnterneti olumsuz duygularını kontrol edebilmek için kullanmak

Organik / bedensel sorunlar:

- ▶ Yeme bozukluğu
- ▶ Uyku bozukluğu
- ▶ Kas iskelet sistemi hastalıkları
- ▶ Fiziksel etkinlikte kısıtlanma
- ▶ Obezite
- ▶ Gözlerde kuruma ve irritasyon
- ▶ Baş ağrısı
- ▶ Kişisel hijyende bozulma

Psikososyal sorunlar

- ▶ Dikkat eksikliği-hiperaktivite bozukluğu (DEHB)
- ▶ Depresyon
- ▶ Anksiyete
- ▶ Sosyal fobi
- ▶ Takıntılı davranışlar
- ▶ Madde bağımlılığı

- ▶ Kendini ifade edememe, Türkçeyi düzgün kullanmayı / kurallı cümle yazmayı unutma

Psikososyal sorunlar

- ▶ SPS'lerinin aşırı kullanımı, gencin sosyal uyumunda bozulmaya yol açabilir
- ▶ Kişisel temasın olmaması beden dilini anlamada, gerçek ilişkileri yürütmede ve gerçek yaşamın zorlukları ile baş etmede güçlükler yol açabilir
- ▶ Kendine güvensiz bireyler hoş gidebilecek farklı profiller kullanabilirler
- ▶ Gerçek yaşamda kendini tanımlama ve sosyal gelişiminin desteklenmesinde güçlükler

Pedofili

- ▶ Psikolojik bir hastalık olan pedofili, çocuk bedenine cinsel istek duyma olarak tanımlanıyor.
- ▶ Türkiye'nin pedofili açısından çok üzücü bir sıralamada. Google'da 'çocuk pornosu' aramasında baş sıralarda yer alıyor.
- ▶ 2002 yılında ülkemizde çocuğa karşı cinsel istismarla ilgili 4.500 dava açılmışken, bu sayı 2012 yılı itibarıyla 17.500 olmuştur. Bu, mahkemelere yansıyan kısmıdır ki, mahkemelere yansımayan çok daha fazla cinsel istismar ve pedofili suçu vardır.
- ▶ İnternet pedofillere birbirleriyle güvenli ve gizli bir şekilde buluşabilecekleri bir ortam sağlamakta ve çocukları istismar edebilmektedirler.
- ▶ Pedofillerin, görünüşünden sapkın olduğu belli olmaz, aileyi hiç tanımayan biri veya erkek olması gerekmez.

BİR ÇOCUĞU İNCİTEN HEPİMİZİ İNCİTİR

Pedofili

- ▶ Çocuklara, doğru bir mahremiyet eğitimi verilmeli. Eğitim anne-babanın çocuğun mahremiyetine saygı duyması ile başlıyor.
- ▶ Çocukların kıyafet seçimine dikkat edilmeli. Günümüzde çocuk modacıları çocukları genç kız gibi gösteren çoraplar, topuklu ayakkabılar, elbiseler, takılar üretiyor. Aileler de çocuklarının daha güzel görünmesi adına bunları tercih edebiliyor.
- ▶ Çocuklarımızın fotoğraflarını internete koymaktan olabildiğince kaçınmalı, çok az paylaşım yapılmalı ya da akraba / arkadaşların ulaşabileceği şekilde paylaşılmalı.
- ▶ Çocuklara bir sosyal medya hesabı almada acele edilmemeli. Sosyal medyayı kullanacak yaşa geldiklerinde o zaman da bunları kişisel güvenliğini koruyacak şekilde nasıl kullanması gerektiği konusunda bilgilendirmeli. Her arkadaşlık isteğine “Evet” dememek, tanıdıkları kişiler ile yalnızca takipleşmeleri pedofiliden korunmak adına çok önemli.

Aileler ne yapmalı?

- ▶ Ebeveynler internet kullanabilmeli
- ▶ İnternete girmek dahil çocuklarıyla pek çok ortak etkinlik yapmak üzere vakit ayırmalı
- ▶ Küçük yaşlarda yaşa uygun filtreler kullanabilirler
- ▶ Aşırı internet kullanımı ile ilgili hastalıkların bulgu ve belirtilerini bilmeliler

Aileler ne yapmalı?

- ▶ Süre kısıtlaması getirmeli
- ▶ Çocuklarını internet ortamında yanlış bilgi paylaşımı, akran istismarı ve cinsel istismar gibi sorunların yaşanabileceği konusunda çocuklarını bilgilendirmeli
- ▶ Çocuk internette karşılaştığı hoşa gitmeyen görüntü ya da konuşmaları ebeveynleriyle paylaşmaya teşvik edilmeli
- ▶ Gerekli ise profesyonel destek alınmalı

Özetle;

Gençlerin neler yaptıkları takip edilmeli, onlarla ilgilenilmeli ve konuşulmalı, internet üzerindeki iyi fırsatlar vurgulanmalı, interneti nasıl kullanacakları öğretilmeli ve gençlerle tepkili değil girişken iletişim kurulmalı

Anne baba, interneti öğrenemiyorlarsa, aile içinden güvenilir bir gencin (kuzen, yeğen, dayı hala vs.) çocuğu takip etmesi sağlanmalı

Ülke çapında neler yapılmalı ?

- ▶ çocuğun cinsel istismarı ve cinsel sömürüsü alanında araştırmalar yapılarak, Türkiye'deki durumun saptanması ve alınabilecek önlemlerin araştırılması
- ▶ ocuk ve ergen sağlığını koruma ve geliştirme çabalarının ülkemizdeki tüm çocukları kapsamaması gerektiği düşünöldüğünde, 5-18 yaş grubuna ulaşabilmenin en uygun yolunun okullar olduğu açıktır.
- ▶ İnternet kafelerde 18 yaş altı bireylerin ulaşabileceği sitelere yaşa uygun kısıtlama getirilmesi önemlidir.

Sevgili Oğlum, Nasılsın?
Ben ve annen çok iyiyiz.
Lütfen Bilgisayarını kapatıp, aşağı gel.
Yemek yiyoruz...

*Şşşt! Hanım, bizim oğlan
sabahlara kadar
bilgisayar başında
ders çalışıyo yaa.
Bravo be.*

İlginiz ve katılımınız için teşekkür ederim...

ERGENLİKTE SOSYAL MEDYA KULLANIMI

ÜMRANİYE REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ